

OBĚŽNÍK

České katolické missie

Ročník XII

Paříž

Číslo 1

leden-únor 1981

Popelec

*Pomni, člověče,
že prach jsi
a v prach se obrátíš*

Výrazy "prach" a "popel" jsou od dob Egyptanů a starého Řecka synonymem pomíjejícího a bezcennosti ve všech civilizacích středomořské oblasti. Křesťanský starověk převzal tento hluboký symbol pro označení a znázornění pokání - nejdříve všeobecně, ale velmi brzy po uznání křesťanského náboženství v římském Imperiu ve zcela přesném smyslu: *popelec*, první den postní doby, se stal také prvním dnem veřejného pokání pro ty, kterým bylo církvi uloženo. Kajícíci se v ten den shromáždili v kostele, kde jim byl předán kající oděv; celé společenství se za ně modlilo a na závěr jim byl udělen popelec, jak jej známe dodnes. Po něm byli vykázáni z kostela, do kterého se směli vrátit až po vykonání uloženého pokání.

Od 11. století veřejné pokání postupně mizí a ve stejnou dobu se objevuje udělování popelce všem křes-

tanům na znamení vstupu do postní doby. Popel, kterým kněz značí na čele každému kříž, pochází ze spálených palmových ratolestí z Květné neděle předchozího roku - u nás je to popel z kočiček, kterými se tradičně symbolizují palmové ratolesti v zemích se studeným klimatem.

Památka slavného Kristova vjezdu do Jeruzaléma se tak mění v napomenutí o prchavosti Kristova triumfu a jakékoliv pozemské slávy vůbec, podle Kristových slov *není učedník nad mistra*.

Ti z nás, kdo znají roztomilou knihu "Školák Kája Mařík", si jistě vzpomenu jak se jinak hodný a klidný Kája popral s Vojtou Brabencových, který mu v nestřeženém okamžiku zlomyslně smazal s čela popelec. Za dětskou reakcí se tu skrývá vnímavost pro důležitý, přímočaře k srdci mluvící symbol. Více než čehokoliv jiného je nám dnes zapotřebí takových symbolů, které se nám jaksi ztrácejí, utápějí v záplavě spotřebních předmětů a často přímo trestek, kterými je zaplaven křesťanský Západ stále hrozivěji.

Na to a ještě na mnoho jiných věcí budeme myslet při naší první březnové mši svaté, připadající na sobotu jen tři dny po Popeleční středě, když nám kněz bude značit čelo popelcovým křížem. budeme myslet na postní dobu, kterou ten den zahájíme, ale nezapomeneme ani chtivost všeho druhu, která nás pokouší každodenně po celý život. Apřipomeneme si Kristovo ponížení ze kterého nám vzchází naděje, přesahující prchavou přítomnost a nesplnitelné tužby, které nás trýzní.

Obrátte se a věřte evangeliu

(Nový rituál při udělování popelce)

DNES V NOCI /28. SRPNA 1930/

"Neumřete mi!" řeklas mi dnes ráno.
Já umřít?

Sedím v okně a musím bdít.
A ty spíš někde daleko na cizím místě
ve voze se záclonkami.

Já umřít?
Už dnes je mne víc o dny, kdy jásavě utkvím
v slunečním blankytu a tam se rozdrolím
v tisíceroou píseň,

ale už dnes
je mne víc také o noci, kdy lidem
i sobě budu na obtíž.

Už dnes
je mne víc o tu noc v Jílovém.

Jednou v srpnu
budu se vracet z Prahy, obcházet sám sebe,
obcházet sochu z bláta, kterou jsem odhalil
hluboko pod obzorem lidí,
a octnu se nad řvavým stolem.

Lepkové
minuty budou přelézat vyšší a vyšší
kopečky nedopalků z cigaret a horda
cizích mužů se budeohmatávat
tykadly sklenek.

František Hrubín (+ 1.3.1971)

Romance pro křídlovku

ČETLI JSME KNIHU

Milan Kundera, Valčík na rozloučenou, vydalo nakladatelství PUBLISHERS 68 (Toronto, Kanada 1979)

Bertlef od sebe odsunul prázdný šálek, vstal od stolu a odešel do koupelny, z níž Klíma uslyšel nejprve zvuk tekoucí vody a po další chvíli Bertlefův hlas: "Myslíte si, že má člověk právo usmrcovat nenarozené dítě?"

Už když viděl obraz vousáče se svatozáří, trochu se zarazil. Pamatoval si Bertlefa jako žoviálního bonvivána a vůbec mu nepřišlo na mysl, že by to mohl být věřící člověk. Teď se mu sevřelo srdce, neboť se lekl, že uslyší morální napomínání a jeho jediná oáza v poušti těchto lázní se mu promění v písek. Řekl stísněným hlasem: "Patříte mezi ty, co to nazývají vraždou?"

Bertlef dlouho neodpovídal. Pak vyšel z koupelny oblečen do denních šatů a pečlivě učešán.

"Vražda je slovo, které příliš zavání elektrickým křeslem," řekl. "Jde mi o něco jiného. Víte, já si myslím, že život se má přijmout se vším všudy. To je první příkazání ještě před Desaterem. Všechny události jsou v rukou Božích a my nevíme nic o jejich zítřejším osudu, čímž chci říci, že přijmout život se vším všudy znamená přijmout nepředvídané. A dítě je koncentrace nepředvídaného. Dítě je nepředvídanost sama. Nevíte, co z něho bude, co vám přinese, a právě proto ho musíte přijmout. Jinak žijete jen napůl, žijete jako neplavec, který se čvachtá při břehu, ačkoli skutečné moře je jen tam, kde je hloubka."

Trumpetista namítal, že dítě není jeho.

"Připusťme to," řekl Bertlef. Připusťte však upřímně i vy, že byste Růženku přemlouval k potratu stejně úporně, i kdyby dítě bylo vaše. Dělal byste to kvůli své ženě a hříšné lásce, kterou k ní chováte."

"Ano, přiznám se," řekl trumpetista, "nutil bych ji k potratu za všech okolností."

Bertlef stál opřen o veřeje dveří vedoucích do koupelny a usmíval se: "Rozumím vám a nebudu vás vůbec přemlouvat. Jsem příliš stár na to, abych chtěl napravit svět. Řekl jsem vám, co si myslím a to je vše. Zůstanu vaším přítelem, i když budete jednat proti mému přesvědčení ..."

V březnu a dubnu si přinomínáme

- 1.3. 1971 zemřel básník F. Hrubín
 2.3. 1876 se narodil E. Pacelli, papež Pius XII.
 7.3. 1850 se narodil první prezident ČSR, T. G. Masaryk
 13.3. 1977 zemřel filosof J. Patočka
 22.3. 1471 zemřel Jiří poděbradský, poslední král české krve
 31.3. 1901 měla v národním divadle premiéru Dvořákova opera "Rusalka"
 6.4. 1974 zemřel litoměřický biskup a kardinál Š. Trochta
 15.4. 1901 zemřel malíř V. Brožík (pochován na Montmartre)
 21.4. 1941 zemřel pražský arcibiskup, kardinál K. Kašpar
 23.4. 1616 zemřel W. Shakespeare
 28.4. 1969 odstoupil generál de Gaulle

Zajímavosti z domova i ze světa

Po dlouhém čekání dostal pařížský kardinál Marty, který už překročil všeobecně respektovanou hranici 75 let a s ní spojený okamžik odchodu na odpočinek, nástupce. Je jím *Jean-Marie Lustiger*, ještě před dvěma roky farář v 17. pařížském obvodu, potom biskup v Orléansu (po smrtelné nehodě tamějšího biskupa Riobé). Jeho rodina je židovského původu a přišla před II. světovou válkou do Francie z Polska. Přesto nebyla v bezpečí před zvlí nacismu: matka nového pařížského arcibiskupa byla deportována a zemřela v koncentračním táboře. *J.M. Lustiger* vyrostl, podle vlastních slov, v nábožensky netečné rodině a jako dorůstající mladík přestoupil ke katolicismu, ke kterému inklinoval už vlastně od dětství.

Jeho silná osobnost ve mnohém připomíná sv. Otce Jana Pavla II., který ho jmenoval. Jeho veliká zodpovědnost na místě pařížského arcibiskupa si vyžádá veliké síly a nebojácnosti. Naše modlitby jej provázejí, a to nejen v průběhu bohoslužeb, kdy se modlíme za našeho biskupa!

Náš pařížský *Oběžník* chtějí odebírat Češi v Belgii, a to od tohoto čísla. Budou si do něj vkládat zvláštní volný list se zprávami týkajícími se jejich křesťanské obce a vůbec jejich života v Belgii. Redaktoři *Oběžníku* doufají, že z toho časem vznikne spolupráce takového druhu, aby jim přibýlo zajímavých zpráv a ubylo alespoň o trochu práce. Iniciátorem spolupráce je náš delegát ve Vatikánu, *Megre Škarvada*.

Otec Petr Kolář zve už teď všechny čtenáře *Oběžníku* ke slavnosti svých tzv. posledních (slavnostních) slibů v Tovaryšstvu Ježíšovu (jezuitském řádu), které má složit do rukou francouzského provinciála jezuitů, P. Henri-ho Madelin-a v neděli dne 24. května tr při obvyklé nedělní mši sv. v kostele St Ignace, v místě sídla naší České Katolické Misie v Paříži. Začátek mše sv. je v 9 hod 30.

Naše římské středisko *Velehrad* připravuje na dny 9. - 12. září tr symposium o Janu Husovi. Jeden z referátů byl svěřen otci Petrovi, který nám jej v "předstihu" nabídne po našich bohoslužbách první sobotu v dubnu (viz náš program na poslední stránce!)

Je na čase obnovit předplatné
našich katolických exilových
časopisů

STUDIE a Nový život

*Uvědomujete si zodpovědnost,
kterou my, kteří žijeme
ve svobodném světě, nese-
me za jejich existenci?*

Masaryk, náboženství a Francie

Z přednášky pana Pešky v sobotu 17. ledna tr

Masaryk, muž činu a politické akce, byl v podstatě člověk náboženský a filosof náboženství. Náboženskou perspektivu vidíme ve všem, čím se Masaryk zabýval (sebevražednost, věda, filosofie, demokracie, smysl českých dějin, otázka sociální, poměr církve a státu, pojetí humanismu atd). Jeho osobní náboženství bylo opravdové, živé a účinné. Praxe byla v souhlase s myšlením.

Po dětství a mládí, prosáklými zbožným katolictvím matčiným, školou a celým jeho životním prostředím, zapůsobili na mladého Masaryka hluboce dva učitelé-kněží, Satora a Procházka (poslední z nich jej přivedl ke křesťansko-sociálnímu myšlení ve stopách francouzského saint-simonismu). První náboženské pochybnosti se v Masarykově životě projevují ve spojitosti s četbou "Života Ježíšova" od E. Renana a s vyhlášením dogmatu o papežské neomylnosti v r. 1870. Na ně navazují konflikty s vnějškově praktikovaným náboženstvím v tehdejší Rakousko-Uhersku, kde stát nařizoval vyučujícím ve školách, aby chodili ke zpovědi.

Masaryk dozrává myslitelsky především pod vlivem v podstatě věřícího francouzského sociologa Comta, ale také krajně kritického a skeptického Angličana Huma. Nábožensky a lidsky na něj hluboce zapůsobil Blaise Pascal. Asi rok po své habilitaci, jejímž tématem je sebevražda jakožto společenský jev (Masaryk vidí její příčinu ve ztrátě náboženské jistoty v životě moderního člověka!), přestupuje třicetiletý Masaryk - jistě ovlivněn svou ženou Charlottou Garriguovou (Američankou vzdáleně francouzského hugenotského původu) - do evangelické reformované církve.

Tato skutečnost a řada dalších polemik i otevřených sporů, jako např. okolo aféry žida Hilsnera způsobilo ve spojení s celkovou atmosférou starého Rakouska s jeho spojením "oltáře a trůnu", že katolické kruhy a zvláště jejich klerikální křídlo na Masaryka několikrát nemístně zaútočily.

Po osvobození v r. 1918 se vztah mezi Masarykem a katolíky pomalu uklidňoval, jak se to projevilo zejména při příležitosti svatováclavských oslav v r. 1929 nebo v Čapkově knize "Hovory s TGM". Stárnoucí Masaryk se

na tyto věci mnohdy dívá mnohem vyrovnaněji, než v minulosti...

Takovýto "historický" pohled na vývoj vztahu Masaryka k náboženství a jmenovitě ke katolické církvi ukazuje především, jaká zvláštní atmosféra panovala v konservativní monarchii s jejími přežívajícími pozůstatky středověku. Velmi dobře to vystihnul nám blízký a milý Msgre Heidler, od jehož předčasné smrti brzy uplyne rok, když řekl: "Český katolík nemůže Tomáše Masaryka nekriticky zbožňovat ... (a) na druhé straně nemá ani důvod, aby ho nekriticky zatracoval. Má naopak dost důvodů, aby mu byl i ze svého katolického náboženského hlediska za leccos vděčný - a aby se od něho lecčemu naučil." Ano - dnes se snad můžeme odvážit formulovat i hypotézu, že by Masaryk ve dnešní situaci patrně neměl důvodů k tak radikálnímu rozhodnutí, jako je jeho vystoupení z církve, od kterého uplynulo mezitím skoro přesně 100 let ...

Masarykův základní postoj byl a zůstal po celý jeho život, jak zdůraznil přednášející, postojem náboženským; Masaryk věřil v existenci Boha a v Prozřetelnost, vládnoucí světu; odmítal ovšem nadpřirozené náboženské zjevení a doktrinální systémy církví, jmenovitě dogmata. Jeho náboženství bylo záležitostí individuálního, osobního svědomí, bez prostředníků; věřil v nesmrtelnou lidskou duši.

V tomto kontextu je třeba chápat Masarykova slova, která pan Peška uvedl jako motto svého pohovoru:

Znám vůbec jen náboženskou otázku, vždy byla a bude.

A aby věci byly naprosto jasné dodává Masaryk nedvojsmyslně:

Ježíš, ne César.

Panu Peškovi i ostatním, kteří nám připravili zajímavá a poučná setkání upřímně děkujeme!

Ke krátkému zamyšlení - zvláště pro "ty nové" ...

...

Od té doby, co jsme sem přijeli, jsme si ještě ani jednou nemohli vzít společnou dovolenou a volný čas tu člověk využívá tak, aby hlavně neutratil moc peněz, protože by třeba příští měsíc mohli scházet.

Nevím, ale čím víc si člověk uvědomuje, jak se tu život točí kolem peněz, tím více mu chybějí přátelé a vůbec lidi, se kterými si rozumí nebo se kterými něco sdílí.

...

Život ve Francii měl pro nás veliké kouzlo, i když jsme tam měli problémů požehnaně... o to krásnější bylo poznat dobré lidi. Život v emigraci dává člověku pořádnou školu.

Ruch a život Paříže nám tu chybí, často vzpomínáme, jak jsme po Paříži chodili a pořád měli nač se dívat. Tady je všechno na jedno kopyto, ačkoliv příroda je tu kolem nás nádherná a vlastně jsme kromě nejbližšího okolí dohromady ještě nic neviděli, takže bychom měli s úsudky počkat, až se tu trochu více porozhlédnem!

...

Jinak ale Evropa chybí. Listnaté stromy, háje, louky, evropská města... Člověk si opravdu uvědomuje, ať už chce nebo nechce, že je daleko v zámoří...

Z dopisu mladých Čechů, kteří před léty začínali v Paříži jako uprchlíci, potom ale nakonec odjeli za oceán

Domov je pevnina, od které se neustále vzdalujeme

M. Kundera, Žert

Po mnoha ústřích a nekonečných tahanicích dostal pan Roubíček konečně vystěhovalecký pas do Izraele. Se slavnostním výrazem ve tváři a za účasti početných samou závistí sezelenalých přátel a známých nastupuje na ruzyňském letišti do letadla směr Vídeň - Tel Aviv.

Neuplyne ale ani celý rok, a pan Roubíček, celý zkrotlý a tichý jako pěnka, je zase zpátky v Praze. "Tak co Roubíček, není jak u nás, žejo?", dobírá si ho škodolibě předseda strany ve staronovém zaměstnání. "To je to tam tak tvrdý?", ptají se ustaraně jeho přátelé a poslední v Praze přežívající židé.

Roubíček neodpovídá, mlčky snáší celou svou nepříjemnou situaci. Všichni už na celou věc pomalu zapomenu-li, když hladinu rozvíří nová nečekaná zpráva: Roubíček znovu žádá o vystěhování do Izraele!

Nejdříve všichni mají za to, že jde o vtip a an pasovém mu doporučují rovnou, aby se šel nechat vyšetřit k psychiatrovi. Roubíček zase nic neříká, ale mlčenlivě a tvrdošíjně ob den chodí otravovat policajty, kteří si z něj jednou utahují a podruhé ho pro změnu a bez dlouhých cavyků vyhazují rovnou od dveří. Nakonec už toho má i soudruh náčelník dost a nechá si ho pozvat do kanceláře:

"Podívaj se, Roubíček, naše rodná strana k nim byla soudružštější, než k mnoha poctivým pracujícím, kteří pěkně makaj a nechoděj mě otravovat s vystěhováním do Izraele. A oni si ze socialismu dělaj holubník! Naše rodná strana to s nima myslí jen dobře - ale kdo Nám zaručí, že oni nejsou špión, kterej jenom chce převážet zprávy - a vůbec, co si to dovolujou a jak si to představujou, takhle nepřístojně votravovat pracující lid? Rozmyslej si to jednou provždy a my se za něj u strany možná přimluvíme - ale to jim povídám: buď tady, nebo tam! A definytývně! Žádný courání jim nebudem troět!"

"Nerácej se zlobit a rácej pochopit", pokorně přešlakuje Roubíček. "Ale když ono to stojí za ... tady i tam a nejlepší je na tom všem ještě to cestování ..."

Jako nedoručitelný nám byl vrácen *Oběžník* ...

Pan	<i>Bártek J.</i>	92100	Boulogne-Billancourt
Pan	<i>Boledovic S.</i>	78000	Croissy S/S
Paní	<i>Dandová J.</i>	75001	Paris
Pan	<i>Jirok J.</i>	92000	Suresnes
Pan	<i>Machulka F.</i>	75010	Paris
Paní	<i>Opielová L.</i>	93150	Le Blanc Mesnil
Pan	<i>Pavel A.</i>	92100	Boulogne-Billancourt
Paní	<i>Sebestik P.</i>	75014	Paris
Pan	<i>Šváb J.</i>	75017	Paris

Na *Oběžník* a Na Českou katolickou Misii přispěli:

Anonym 6x	Braud	Dekis	Didoski	Faucher
Fiala	Gregoire	Choutka	Kozel	Kříž
Legrelle	Matusova	Petr	Severigo	Kohlerová
Schiffer	Schovanec	Skala	Slíva	Smutek
Štěbeta	Tichy	Tyce	Vaněk	Vanhoove
Vohanka	Zemanová			

Všem dárcům bez rozdílu upřímné

PÁN BŮH ZAPLATÍ!

Příspěvky šekem pošlejte na

MISSION CATHOLIQUE TCHEQUE CCP 20 138 63M Paris

Náš program:

Mše sv.: Každou první a třetí sobotu v měsíci
ve čtvrt na šest večer (17 hod 15)
v kapli domu *CENTRE SEVRES*
35, rue de Sèvres 75006 Paris

Po mši sv.: Pravidelná setkání v sále č. 5 v přízemí

Na březen a duben jsme připravili:

7. března - pan Stránský připravil pásmo o *Osvobozeném divadle* s dokumentárními záběry
21. března - pan Zaruba nám promítne druhou část svých diapozitivů, především z pobytu v Kanadě a USA
4. dubna - otec Kolář promluví na téma *Viklef a jeho vliv na českou reformaci, jmenovitě na Jana Husa*

18. dubna *Bílá sobota*

o 18 hod 00 sejdeme k zahájení obřadů Bílé soboty a potom ke slavnosti Vzkříšení.
Po obřadech malý přípitek v sále č. 5

Přijďte v co největším počtu slavit s námi nejdůležitější událost křesťanských dějin!

Certificat d'inscription n. 52316